

ฝ่ายนโยบายสินทรัพย์ดิจิทัลและนวัตกรรมทางการเงิน
สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

จากสถานการณ์ทางการเงินของภาคการธนาคารในสหรัฐอเมริกา ทำให้ธนาคาร 3 แห่ง ได้แก่ Silvergate Bank, Silicon Valley Bank (SVB) และ Signature Bank ประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน และทางการสหรัฐอเมริกาได้ประกาศปิดกิจการธนาคาร พร้อมทั้งมีมาตรการคุ้มครองเงินฝากและโครงการให้กู้เสริมสภาพคล่อง โดยสถานการณ์ได้ส่งผลกระทบต่อ Stable Coin และศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลของสหรัฐอเมริกาด้วย ในปัจจุบัน สถานการณ์ในภาคการธนาคารมีแนวโน้มดีขึ้น โดยธนาคารบางแห่งสามารถกลับมาดำเนินการกิจการได้* และธนาคารบางแห่งถูกขายกิจการให้กับธนาคารรายอื่น** ตลอดจนมูลค่าของหุ้นกลุ่มธนาคารทั่วโลกเริ่มฟื้นตัว อย่างไรก็ตาม หน่วยงานกำกับดูแลต่าง ๆ ยังคงติดตามสถานการณ์ดังกล่าวอย่างใกล้ชิด เพื่อเตรียมพร้อมรองรับสถานการณ์ทางการเงินได้อย่างเท่าทัน

ที่ผ่านมา ก.ล.ต. ได้ออกหลักเกณฑ์กำกับดูแลเพื่อรองรับความเสี่ยงและการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล รวมทั้งการคุ้มครองผู้ลงทุนมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่ช่วยรองรับสถานการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล และสร้างความเชื่อมั่นว่าทรัพย์สินของผู้ลงทุนจะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายภายใต้การกำกับดูแลของ ก.ล.ต.

กลไกการกำกับดูแลผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล

พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (พ.ร.ก.สินทรัพย์ดิจิทัลฯ) มีกลไกที่มุ่งเน้นให้ผู้ประกอบการธุรกิจ มีฐานะทางการเงินที่มั่นคง เพียงพอ รองรับความเสี่ยง และสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดในเรื่องของทุนจดทะเบียนและการดำรงเงินกองทุนสภาพคล่อง (NC) ให้เพียงพอและเหมาะสม รองรับความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้ สิ่งที่สำคัญซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่สะท้อนอยู่ใน พ.ร.ก. สินทรัพย์ดิจิทัลฯ คือ การคุ้มครองทรัพย์สินของผู้ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม กับประเภทของธุรกิจ โดยผู้ประกอบการฯ ต้องมีกลไกแยกทรัพย์สินของลูกค้า โดยจัดทำบัญชีทรัพย์สินของลูกค้าแต่ละรายแยกออกจากทรัพย์สินของผู้ประกอบการฯ อย่างชัดเจน ซึ่งทรัพย์สินดังกล่าวจะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายจากเจ้าหน้าที่ของผู้ประกอบการฯ หรือกรณีที่ผู้ประกอบการฯ ล้มละลาย เพื่อให้มั่นใจได้ว่าทรัพย์สินของลูกค้ายังคงเป็นทรัพย์สินของลูกค้าอยู่เสมอและไม่สามารถนำไปรวมเป็นทรัพย์สินของผู้ประกอบการฯ ได้

นอกจากนี้ ก.ล.ต. ยังกำหนดให้ผู้ประกอบการฯ แยกเก็บทรัพย์สินใน hot wallet และ cold wallet ตามสัดส่วนที่กำหนดเพื่อความปลอดภัย และเก็บไว้กับผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลที่มีความน่าเชื่อถือ รวมทั้งต้องเปิดเผยความเสี่ยงเพื่อให้ลูกค้ารับทราบ ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าทรัพย์สินของลูกค้าได้รับความคุ้มครอง ซึ่งที่ผ่านมา ก.ล.ต. ได้มีการผลักดันให้เกิดใบอนุญาตผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัล (custodial

wallet provider) โดยเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2566 คณะกรรมการ ก.ล.ต. ได้มีมติเห็นชอบการทบทวนหลักเกณฑ์สำหรับผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลให้มีความยืดหยุ่นและเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัล ที่เป็นบริษัทจดทะเบียนและบริษัทย่อยในกลุ่มที่มีประสบการณ์เก็บรักษาทรัพย์สินของลูกค้า สามารถให้บริการแก่ผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ที่มีความเกี่ยวข้องกันในลักษณะที่มีผู้ถือหุ้นรายใหญ่ร่วมกัน) ได้ หากปฏิบัติตามเกณฑ์ความเป็นอิสระต่อกันตามที่กำหนด และยังสนับสนุนให้มีผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลในประเทศไทยที่มีคุณภาพ เพื่อให้ทรัพย์สินของลูกค้าได้รับความคุ้มครองอย่างเต็มที่ตามกฎหมายของประเทศไทย

แนวทางการปรับปรุงกฎเกณฑ์ให้เท่าทันสถานการณ์

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ก.ล.ต. ได้ติดตามพัฒนาการของตลาดสินทรัพย์ดิจิทัลให้เท่าทันกับความเสี่ยงและสอดคล้องกับแนวทางการกำกับดูแลในต่างประเทศ และปัจจุบันมีผู้ประกอบการฝั่งหลักทรัพย์สนใจเข้ามาให้บริการเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล อย่างไรก็ตาม สินทรัพย์ดิจิทัลบางประเภทมีความผันผวนและมีความเสี่ยงสูงเมื่อเทียบกับสินทรัพย์ทางการเงินแบบดั้งเดิม (traditional assets) ก.ล.ต. จึงได้วางแนวนโยบายการกำกับดูแลการให้บริการสินทรัพย์ดิจิทัลของผู้ประกอบการในฝั่งหลักทรัพย์ ตามระดับความเสี่ยงของสินทรัพย์ดิจิทัลที่ให้บริการ (risk-based supervision) ซึ่งเป็นการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ประกอบการ และยังช่วยป้องกันมิให้ลูกค้าเกิดความสับสนในผลิตภัณฑ์ที่ให้บริการด้วย

นอกจากนี้ ก.ล.ต. ยังได้ทบทวนหลักเกณฑ์ด้านความเพียงพอและความมั่นคงทางการเงิน (prudential) โดยอยู่ระหว่างการปรับปรุงหลักเกณฑ์ด้านเงินทุนและการดำรงเงินกองทุนของผู้ประกอบการ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานะความเสี่ยงในตลาดสินทรัพย์ดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงไป

ทั้งนี้ ก.ล.ต. ให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล การสร้างสภาพแวดล้อมในตลาดสินทรัพย์ดิจิทัลให้มีความน่าเชื่อถือ และมีกลไกคุ้มครองผู้ลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้ตลาดสินทรัพย์ดิจิทัลเป็นหนึ่งในช่องทางระดมทุนที่มีศักยภาพ สามารถรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากสถานการณ์ทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและคาดเดาได้ยาก **รวมทั้งพร้อมรับการเติบโตของเศรษฐกิจดิจิทัลอย่างยั่งยืน**

หมายเหตุ :

* ปัจจุบันธนาคาร SVB กลับมาเปิดดำเนินการในชื่อธนาคาร SVB N.A. ซึ่งเปิดให้ลูกค้าสามารถถอนเงินได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด โดยยังอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ Federal Deposit Insurance Corporation (FDIC)

** ทรัพย์สินของธนาคาร Signature Bank (เงินฝากและเงินกู้) ถูกขายให้กับ Flagstar Bank โดย FDIC ประกาศคุ้มครองเงินฝากของลูกค้าเต็มจำนวน